

POD PATRONATEM STOWARZYSZENIA "WSPÓLNOTA POLSKA"

INTERDYSCYPLINARNA POLSKO-UKRAIŃSKA SESJA NAUKOWA „KONCEPT ‘ROZDROŻA’ W STUDIACH INTERKULTUROWYCH”

BERDIAŃSKIE POLSKIE KULTURALNO-OŚWIATOWE TOWARZYSTWO "ODRODZENIE"
KATEDRA FILOLOGII STOSOWANEJ – MARIUPOLSKI UNIWERSYTET PAŃSTWOWY
INSTYTUT STUDIÓW INTERKULTUROWYCH EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ – UNIWERSYTET WARSZAWSKI
INSTYTUT SLAWISTYKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK
STUDIA POLSKO-UKRAIŃSKIE – UNIWERSYTET JAGELLOŃSKI

PROGRAM

ПРОГРАМА

БЕРДЯНСЬКЕ ПОЛЬСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ТОВАРИСТВО «ВІДРОДЖЕННЯ»
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ – МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ МІЖКУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ – ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СЛАВІСТИКИ ПОЛЬСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ – ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА НАУКОВА СЕСІЯ «КОНЦЕПТ ‘РОЗДОРЖЖЯ’ В КРОС-КУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ»

Otwarcie i sesje stacjonarne odbędą się pod adresem /
Відкриття та стаціонарні сесії відбудуться за адресою:
Dom Polonii, Warszawa,
ul. Krakowskie Przedmieście 64
(słalustrzana - II piętro)

SESJA ODBYWA SIĘ W RAMACH
MIESIĄC KULTUR
EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ
СЕСІЯ ВІДБУВАЄТЬСЯ В РАМКАХ

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ VIII AZOVSKYKI DNI POLYCKOI NAUKY

22.XI.2024

CZEŚĆ STACJONARNA / СТАЦІОНАРНА ЧАСТИНА

(czas polski / польський час)

9.30-9.45 – Otwarcie konferencji i powitanie uczestników / Відкриття конференції та привітання учасників

9.45-10.15 – Wykład otwierający / Вступна лекція

10.20-12.30 – Panel: Literackie rozdroża narracji /

Секція: Літературні роздоріжжя нарації

12.30-13.30 – Przerwa kawowa / Перерва на каву

13.30- 15.30 – Panel: Językowo-kulturowe wymiary 'rozdroża' /

Секція: Мовно-культурні виміри 'роздоріжжя'

15.30-15.45 – Przerwa kawowa / Перерва на каву

15.45-17.30 – Panel dyskusyjny: Na rozdrożu percepcji kultury: dylematy tożsamości /

Дискусійна секція – на роздоріжжі сприйняття культури: дилеми тотожності

Podsumowanie / Підсумки

Panele tematyczne - do 20 min. / Тематичні секції - до 20 хв.

'**Rozdroże**' – koncept o bogatej semantyce i symbolice, od wieków przewija się w kulturze i literaturze. Dosłownie oznaczając miejsce, gdzie droga rozgałęzia się, stawia podróżnego przed wyborem dalszej trasy, rozdroże na pograniczu kulturowym staje się metaforą dylematów i wyborów, z jakimi borykają się ludzie żyjący w tej strefie. Przybierając różne formy, od językowych rozterek po kulturowe rozdźwięki, te rozdroża stanowią wyzwania, ale też stwarzają szanse na wzbogacenie i rozwój.

Symbolika rozdroża to także:

- wybór i decyzja: rozdroże często symbolizuje konieczność podjęcia ważnej decyzji, która może mieć znaczący wpływ na dalsze życie człowieka, los bohatera literackiego. Wybór jednej ścieżki wiąże się z rezygnacją z innych możliwości, co stwarza napięcie i niepewność;
- węzeł gordyjski: rozdroże może również odzwierciedlać dylemat moralny, z jakim boryka się człowiek. Dwie ścieżki mogą symbolizować dwa sprzeczne ze sobą zestawy wartości lub priorytetów, a bohater musi dokonać wyboru między dobrem a złem, prawdą a fałszem, miłością a obowiązkiem;
- niepewność i zagubienie: w niektórych kontekstach rozdroże może symbolizować wahania i wątpliwości. Bohater nie wie, która ścieżka jest właściwa, co może prowadzić do lęku, frustracji i dezorientacji;
- nowy kolejny etap: rozdroże może również symbolizować początek i szansę na zmianę. Wybór nowej ścieżki może oznaczać zerwanie z przeszłością i rozpoczęcie nowego życia.

Rozdroża i pogranicza od wieków fascynują ludzką wyobraźnię, stanowiąc niewyczerpane źródło inspiracji dla artystów. Te dwa koncepty, z pozoru odległe, łączy bogata symbolika, która skłania do refleksji nad istotą człowieczeństwa i przemijaniem życia.

link do spotkania on-line / покликання на зустріч онлайн:

<https://us02web.zoom.us/j/88528686557?pwd=xHNmU7jM5gKI4t9AdBOUBRPpX4yyG8.188528686557;976640>

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ
VIII АЗОВСЬКІ ДНІ ПОЛЬСЬКОЇ НАУКИ

9.30-9.45 – Otwarcie konferencji i powitanie uczestników /
Відкриття конференції та привітання учасників

9.45-10.15 – Wykład otwierający / Вступна лекція
Prof. dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak
(Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk)
Kilka słów o leksemie "rozdroże" w historii polszczyzny

PANEL I / СЕКЦІЯ I

LITERACKIE ROZDROŻA NARRACJI

ЛІТЕРАТУРНІ РОЗДОРІЖЖЯ НАРАЦІЇ

10.20 – 12.30

K. філол. н, доц. **Тетяна Трофименко**

(Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Варшавський університет)

Українська література на роздоріжжі: між традицією та сучасністю

Dr **Iryna Polets-Gerus**

(Uniwersytet Jagielloński, Zakład Studiów Polsko-Ukraińskich)

Koncepcja drogi i rozdroża w utworach Andrija Lyubki

Mgr **Kamil Dwornik**

(Uniwersytet Warszawski)

Postulat podziału Galicji w XIX wieku na część polską i ukraińską w publicystyce

Dr, doc. **Yana Hladyr**

(Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Przyazowski Uniwersytet Państwowy Techniczny)

Koncept rozdroża w kontekście fenomenu ukraińskiej emigracji w powieści W. Wynnyczenki „Równowaga”

K. філол. н, доц. **Богдана Гончаренко**

(Таврійський національний університет імені В.І.Вернацького, Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Історичні прототипи у творах українських та польських письменників другої половини XIX століття

DYSKUSJA / ДИСКУСІЯ

12.30 - 13.30

PRZERWA KAWOWA / ПЕРЕРВА НА КАВУ

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ
VIII АЗОВСЬКІ ДНІ ПОЛЬСЬКОЇ НАУКИ

PANEL II / СЕКЦІЯ II

 JĘZYKOWO-KULTUROWE WYMIARY 'ROZDROŻA'

 МОВНО-КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ 'РОЗДОРІЖЖЯ'

13.30 – 15.30

Prof. dr hab. **Alena Rudenka**

(Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk)

'Ścieżka', 'droga', 'skrzyżowanie' w „prostej mowie” Wielkiego Księstwa Litewskiego

К. філол. н, доц. **Олена Денисевич**

(Вища школа соціальних досліджень, Інститут філософії та соціології Польської академії наук)

Кордони: від лексичного до асоціативного значення в українській та польській картинах світу

Prof. dr hab. **Alla Kozhinowa**

(Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk)

Skrzyżowanie czasu i przestrzeni Pisma Świętego w tekście oryginalnym i jego tłumaczeniach europejskich

Prof. dr hab. **Nadiia Shmygol**

(Politechnika Warszawska, Politechnika Zaporoska)

Lingwistyczne wyzwania w postrzeganiu polskiego prawa finansowo-podatkowego przez zagranicznych specjalistów i sposoby ich przewyższania

Doctor of philological Sciences, Associate Professor **Natalia Marakhovska**

(Mariupol State University)

At the Crossroads of Perception: Slow Looking as a Tool for Intercultural Understanding in Art-Based Learning

DYSKUSJA / ДИСКУСІЯ

15.30 - 15.45

PRZERWA KAWOWA / ПЕРЕРВА НА КАВУ

PANEL DYSKUSYJNY – NA ROZDROŻU PERCEPCJI KULTURY: DYLEMATY TOŻSAMOŚCI

ДИСКУСІЙНА СЕКЦІЯ – НА РОЗДОРІЖЖІ СПРИЙНЯТТЯ КУЛЬТУРИ: ДИЛЕМИ ТОТОЖНОСТІ

15.45 – 17.30

Д-ка, проф. **Олена Бондарева**

(Київський столичний університет імені Бориса Грінченка)

На роздоріжжі: дискурс біженців від війни у сучасній українській драматургії

Д-ка, проф. **Ольга Харлан**

(Бердянський державний педагогічний університет, Запоріжжя)

На перехресті вибору й епох (за творами Романа Купчинського "Заметіль" і Романа Іваничука "Бо війна війною")

Prof. dr hab. **Lech Suchomłynow**

(Uniwersytet Warszawski, Mariupolski Uniwersytet Państwowy)

Rozdroża ukraińskiego post/antykolonializmu

PODSUMOWANIE / ПІДСУМКИ

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ
VIII АЗОВСЬКІ ДНІ ПОЛЬСЬКОЇ НАУКИ

 23.XI.2024

CZĘŚĆ ZDALNA – ON-LINE / ЗАОЧНА ЧАСТИНА – ОНЛАЙН
(czas polski / польський час)

10.00-12.30 – Panel: Rozdroża filologiczne / Секція: Філологічні роздоріжжя

12.30-13.00 – Przerwa kawowa / Перерва на каву

13.00-15.30 – Panel: Na Rozdrożu kulturowym / Секція: На культурному роздоріжжі

Podsumowanie / Підсумки

Panele tematyczne - do 20 min. / Тематичні секції - до 20 хв.

PANEL III / СЕКЦІЯ III

 ROZDROŻA FILOLOGICZNE

 ФІЛОЛОГІЧНІ РОЗДОРІЖЖЯ

10.00 - 12.30

Д-ка, проф. **Ірина Матяш**

(Інститут історії України НАН України)

Казимира Іллакович: письменниця і/чи державний службовець? Проблема вибору і відповідальності в долі і творчості

Ph. D., Associate Professor **Yanina Yakovenko**

(Kijowski Narodowy Uniwersytet Lingwistyczny)

Wpływ Teodora Tomasza Jeża na karierę literacką Franciszeka Rawity-Gawrońskiego

Д-ка, доц. **Олена Сірук**, д-р, доц. **Іван Держанський**

(Інститут математики й інформатики Болгарської академії наук)

Поняття “роздоріжжя” в українській та болгарській мовах: корпусно-лексикографічне дослідження

К. філол. н., доц. **Оксана Жижома**

(Приазовський державний технічний університет)

Мовні форми етикету українців: традиції та сучасність (регіональний аспект)

Doctor of philological Sciences, Associate Professor **Ostap Bodyk**

(Mariupol State University)

Nature and Person: A Comparative Analysis of Existential "Crossroads" in the World of William Faulkner and Ivan Franko

К. філол. н., доц. **Олена Педченко**, к. філол. н., доц. **Наталія Пирлік**

Маріупольський державний університет

Роздоріжжя війни на сторінках альманаху «Райдуга» (Київ) за 2022-2023 рр.

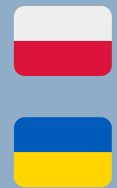
DYSKUSJA / ДИСКУСІЯ

12.30-13.00

PRZERWA KAWOWA / ПЕРЕРВА НА КАВУ

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ
VIII АЗОВСЬКІ ДНІ ПОЛЬСЬКОЇ НАУКИ

PANEL IV / СЕКЦІЯ IV

NA ROZDROŻU KULTUROWYM

НА КУЛЬТУРНОМУ РОЗДОРІЖЖІ

13.00 – 15.30

Yevheniia Karimova

(Uniwersytet Jagielloński, Zakład Studiów Polsko-Ukraińskich)

Polska i Ukraina: na rozdrożach kultur pamięci

Doctor of philological Sciences, Associate Professor **Mariia Lupak**

(University of Cambridge, UK)

The Symbolism of the Crossroads in Lina Kostenko's Historical Verse Novel "Marusia Churai"

Doctor of philological Sciences, Associate Professor **Larysa Haponenko**

(Kryvyi Rih State Pedagogical University)

Subjectivization of the Student's Personality in the University: A Reflective Role Analysis

Mgr Yuliia Lytvinova

(Organizacja polonijna Charkowskiego Okręgu Konsularnego)

Łemkowie na pograniczu kultur polskiej i ukraińskiej

Dr doc. Maria Maćkowicz

(Ogólnoukraińskie Koordynacyjno-Metodyczne Centrum Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu)

Rola Centrum Metodycznego przy Zjednoczeniu Nauczycieli Polskich na Ukrainie w podtrzymywaniu polskiej tożsamości kulturowej

Doctor of philological Sciences, Associate Professor **Олена Мартинюк**

(London Metropolitan University)

Українські Fashion-дизайнери у Великобританії

Магістр Наталія Пільгун

(Organizacja polonijna Charkowskiego Okręgu Konsularnego)

Роздоріжжя польських молодіжних організацій України

DYSKUSJA / ДИСКУСІЯ

PODSUMOWANIE / ПІДСУМКИ

VIII AZOWSKIE DNI NAUKI POLSKIEJ
VIII АЗОВСЬКІ ДНІ ПОЛЬСЬКОЇ НАУКИ